

Petter Nyberg på Nydals Begravning

Brev från Anna Marie Svendsen till hennes syster Thea Svendsen-Larsen.

Anna Marie Svendsen var dotter till Kajsa Andersdotter, syster till Petter Nyberg. Anna Marie var nummer fyra i en syskonskara av 7 som Kajsa fick efter att hon flyttat till Kuruds gård i Oppegårds kommun söder om Oslo. Anna Marie föddes i Oslo 1888 och dog 1966. Hennes tre äldre syskon flyttade till USA och hennes tre yngre syskon dog unga i Oslo.

Brevet är skrivet på Norskt bokmål men det har tillrättalagts lite för att underlätta läsandet

Kjaere søster Thea.

Guds Fred.

Sist lørdag havde jeg brev från Lydia hvor hun forteller Onkel Petter fått hvile. Onkel døde torsdagen den 11 januar (1934) og skall begravnes nu på søndag. Begravelsen skal forgå på det kjaere Nydal, hun skriver att dem alle vilde så gjerne att jeg skulde komme og vaere med i begravelsen. Du vet det skulde vaere hyggelig at få se disse forskjellige som mamma brukte snakke om. Og så vet du Thea jeg fikk komme til Arvika Landsforsamlings gamle kirke, det har jeg lengtet efter att komme, ja du vet ikke hvor jeg har ønsket att komme dit.

Onkel har varet svært dårlig lenge og han har ventet så på att få dø, så nu har han fått lagt sitt trette hode til hvile "det skal bli sjønt" sa han til mig sist sommer.

Jag kan se ham for mig hvor han gråt da jeg sa farvel til ham. Liten og skjelven, kanskje ikke så liten men sammenbøyd satt han i stolen sin da jeg gikk fra ham.

Onkel Petter var så begeistret over søster Kajsas ståtliche barn, Jeg svarte ham at det var for vi hadde slik en særskilt mor att vi var som vi var. Gud har velsignet oss og hjulpet oss på en saerskilt måte. Morfars bønner har ikke vaeret forgjeves.

Jan 26 1934

Jag lovte at skrive om min tur til Sverige og nu skall jeg så gott jeg kan.

Fick brev på fredag fra Viktor og så et saerskilt trykt inbydelse til begravelsen.

Jag arbeidet til kl 5 og Ingrid fulgte mig ned til toget. Kransen som Onkel skulde ha, bestilte Viktor for meg i Arvika. Kom til Arvika kl 11.16 på kvelden og reiste til Nydal i bil som Viktor hadde ordnet for mig.

Vaeret frisknet till på kvelden og det blev så stjerneklart og vakkert, nymåne blev det også. Davids Elsa kom ned til hovedveien der bilen stanset og ønsket mig så hjerteligt velkommen. Det lyste så vakkert på Nydal. Som jag kom ind i kjøkkenet så stod Gunhild der, jeg har ikke set hun för, men hva hun mindet meg om søster Martha. Det blev langt på natt för vi kom til ro.

Davids og Elsas lille Ingrid vågnet da jeg kom oven på for at legge. Ingrid er 11 år. Elsa fulgte meg op "Tante Anna" og et par gode barnearme om halsen min. Og så var det lille Eivor 6 år hun skulde også sove oppe med Ingrid for tenk Tante Anna skulde jo komme. Hun vågnet ju hon også, glippte med öinene, smilte og var så strålende. Så skulde vi jo söve. Kl 1/28 neste morgen kom alle som skulde fölge Onkel til hans siste hvilested og vi skulde jo vaere i orden alle mand.

Fritz Elofsson og hans hustru var dem som tog hand om alt, eller som di siger, de skulde vaere vertsfolk, det brukes slik. Han er den fremste i Perserud så det var nok stas og efter hvert så kom folk fra hele Perse. Tenk så högtidlig, alle menner havde mørke klaer, fine hvite skjorter med hvit slips, og alle kvinner i sorte kjoler, noen havde li hvit en liten krave eller pynt. Du kan tro det var vakkert at se disse höitidsklette mennesker. Stua på Nydal er stor og du kan tro den var smekkende fuld av folk, mange på kjøkkenet også. Det var så mange som det kunne gå an. Så fikk de kaffe og alle slaks småbrö og kaker og efterpå var det frokost.

Kl 10 skulle vi kjöre til kirken,men för vi reiste så holte pastor Dahlman andakt. Jeg var nede en stund sammen med David for at se Onkel. Han lå der så fredfuld. Tenk så gott han har fått hvile. Jeg klappet han litt på de kjaere hendenesom har varet foldet så mange ganger i bön for sig og sine.

Det var en lang rekke av biler som fulget og to store busser. Det var ganske kalt -10 grader. Men ett strålande solsken. Det var et vaer så vackert så du kan ikke tro, det var en vakker ferd Onkels siste ferd fra Nydal.

Da vi kom till kirken så var det masse folk. Sønner og svigersønner bar Onkel og to av Onkels svogrer, verkmaster Hanson och skollärer Sunde var marskalker. Onkel blev jordfest inne i kirken först. Med det samme vi gick in i kirken passerte vi onkel Anders og tante Annas grav. Jeg såg bort på graven med det samme vi passerte og som vi kom in i kirken blev det nesten for meget for meg. Det var med slike fölelser så det lar seg ikke beskrives. Jeg havde jo set kirken för men da var den under oppusning . Nu blev det annerledes det var som om alt talte til mig – det kan ikke la seg beskrives

Efter begravelsen blev kisten båret ut til graven. Viktor talte så vakkert ved graven og så var det Per Anderssons (du vet onkels kammerat og vän fra ungdommens år, han er og så gift med tante Johannes söster) Han talte så godt. Sen var det disponenten ved ArvikaVerken der hvor Per Andersson er direktör som talte. Så var det Fritz Elofsson från Perserud og så pastor Öhman og så var det Ivar Lydén, Lydias man og til sist var det Gunhilds man Björilin som frembar familiens tak.

Etter på var det Gudstjenste i kirken Etter det var det middag for slekt og de naermeste vennene på Lööfs hotell i Arvika- 77 stykken tror jag det var og du kan tro at det var fint

Med det samme vi reiste fra kirken så tokk jeg noen blomster av den kransen jag gav til Onkel og la bort på Onkel Anders og Tante Annas grav og det er jeg så gla for jeg gjorde. Det var så hyggelig og hilse på så mange av slegta, mange pene mensker kan du tro. Per Andersson hade ordner på brystet det skuld

vare Nordstjernen og Vasa orden. Det var nok fint. Det største er nok fred med Gud og Onkel har fått hvile- taenk så stort.

Vi var tilbake til Nydal ved 5-6 tiden . det var så hyggeligt at få snakke lit sammen. Gunhilds man laget et fin brase på spisen nede i lillstugan og så nu skulde vi gå dit ned og se hvor vakkert det var. Og vakkert det var men Onkels kjaere skikkelse var ikke der.

Så blev det mandag og det skulle vaere fremed på ny. Alle dem som ikke hadde fått vare med til kirken var da bjudne og så familjen. Gunhild og hennes mand måtte reise ved 2 tiden da Björlin skulde til sin skolegjerning- Ved 4 tiden måtte jeg reise.

Det var sårt og reise fra Nydal denne gang. På samme tid som jeg fölte så takknemelig til Gud for att Onkel hadde fått hvile. Det var mange kjaerlige handtryk og mange velkommen igen og mange tårer. Det er mange hilsninger til dere fra slegt og venner. Lille Anna på Kråkerud var der liten og

PS Dette er en avskrift av brev från tante Anna Svendsen till min mor Thea Svendsen-Larsen. Min Mor döde samme år 4 october 1934 bara 53 år gamal /Ester Larsen